2021-86-RE

Causa 2021-86-RE
(Felisberto Da Graça c/ Benet Mas)

Número de registre 530-2021. Recurs d'empara

Aute del 20 de desembre del 2021

BOPA núm. 141, del 29 de desembre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 de desembre del 2021, per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 22 de novembre del 2021 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2021-86-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 22 de novembre del 2021;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Arguments de la recurrent

- La part recurrent afirma que no existeix en l'organigrama judicial andorrà un tribunal de cassació, per la qual cosa no li resta altra oportunitat que accedir al Tribunal Constitucional per denunciar la vulneració de l'article 10.1 de la Constitució, en el seu vessant del dret a obtenir una resolució judicial raonable, motivada, completa i congruent, fonamentada en Dret i no arbitrària.

- Assenyala que el recurs d'empara es presenta com a un recurs de constitucionalitat (*sic*) per controlar si el raonament jurídic que ha dut a la decisió judicial ha estat arbitrari o, pel contrari, és

lògic i coherent. Així, no comparteix les consideracions del punt 3.7 de l'aute objecte de la súplica i demana al Tribunal Constitucional la revisió de la seva valoració, ja que no només les expressions proferides per l'empresari demandat són desafortunades, sinó que són palesament i indubtablement vexatòries.

- En aquest sentit, sol·licita al Tribunal Constitucional que revisi la valoració realitzada en l'aute del 22 de novembre del 2021, que inadmet a tràmit el seu recurs d'empara i que declari que la valoració de la causa efectuada per la Sala Civil és arbitrària i subjectiva.

2. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

2.1. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en reiterades ocasions sobre la naturalesa i la funció del recurs de súplica (veg. p. ex. les causes 2012-29-RE, 2013-24-RE, 2014-38-RE, 2016-11-RE, 2016-59-RE, 2018-3-RE, 2018-7-RE, 2018-19-RE, 2020-6-RE, 2020-40-RE, 2020-44-RE, 2021-43-RE, i, més recentment, 2021-54-RE i 2021-56-RE).

2.2. L'aute d'aquest Tribunal Constitucional del 22 de novembre del 2021 va exposar un doble ordre de raons per les quals el recurs d'empara no es podia admetre a tràmit.

La primera d'elles, respecte de la qual res exposa la recurrent en súplica, consisteix en la manca d'esgotament de la via indirecta de l'incident de nul·litat. Aquest Tribunal Constitucional ja ha posat en relleu en diferents ocasions que el recurs d'empara es pot formular de manera directa contra les resolucions dictades pel Tribunal Superior de Justícia o pel Tribunal de Corts (article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional) o bé es pot emprar la via indirecta, que consisteix en formular incident de nul·litat contra la resolució definitiva. Si s'opta per aquesta darrera via, el legislador andorrà l'ha configurat com a un procediment urgent i preferent per a la tutela de l'article 10 de la Constitució, de manera que el recurs d'empara només es pot interposar quan s'ha esgotat aquesta via; és a dir, contra l'aute que resol o que inadmet el recurs d'apel·lació contra la decisió de l'incident de nul·litat.

I com es pot veure en les actuacions, i així ho va posar de manifest l'aute ara objecte de súplica, en el seu punt 3.3, la recurrent no va esgotar la doble instància de l'incident de nul·litat, de manera que la interposició del recurs d'empara esdevenia improcedent.

I és en relació amb aquest escull que la recurrent no realitza cap manifestació en el seu escrit de súplica, fet que per si mateix ja justifica la inadmissió del recurs d'empara.

2.3. La segona raó és que, d'acord amb la jurisprudència constant del Tribunal Constitucional, l'acceptació d'un recurs de súplica està condicionada per la presentació, per part del recurrent, d'elements de fet o de dret que no hagin pogut ser tinguts en compte en la decisió constitucional impugnada.

I tampoc des d'aquesta òptica la súplica pot ser acollida. La recurrent no aporta cap element fàctic o jurídic que no s'hagi pogut prendre en consideració en l'aute d'inadmissió a tràmit, sinó que després de justificar el recurs d'empara per l'absència d'un tribunal de cassació i qualificar-lo com un recurs de constitucionalitat –extrems que no podem compartir, atès que les funcions d'un tribunal de cassació i les d'un tribunal constitucional són notablement diferents, alhora que el recurs d'empara no s'adreça al control de constitucionalitat de les normes, sinó a la tutela davant les vulneracions

dels drets fonamentals- demana que el Tribunal Constitucional revisi la seva valoració.

Aquest Tribunal, en el seu aute del 22 de novembre del 2021, va aplicar el cànon de constitucionalitat per determinar si la desestimació de les pretensions de la recurrent havia estat motivada i si la resolució dictada per la Sala Civil s'ajustava a les regles de la lògica i de la raó. I va concloure que les explicacions i les consideracions de la Sala Civil esdevenien raonables i lògiques en el context, la situació i els antecedents en els quals va tenir lloc l'emissió de les expressions que la recurrent considera vexatòries i, consegüentment, va inadmetre el recurs d'empara.

Ara s'intenta forçar una nova valoració sense més arguments que aquells ja exposats en el recurs d'empara i que es tornen a reproduir, sense que s'aportin altres elements fàctics o jurídics que permetin una reconsideració.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça contra l'aute del Tribunal Constitucional del 22 de novembre del 2021 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2021-86-RE.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 20 de desembre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat